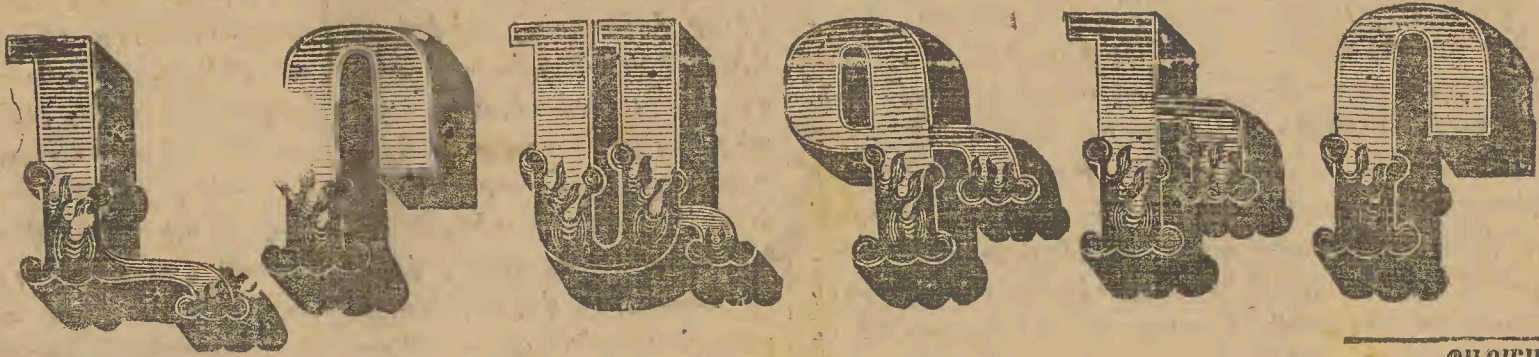

ՏՆՕՐԸ ԽՄԱՐԻ

և

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻՆՊԵՆՏԱՆ

ԽՄԱՐԻ ԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա Բերքմայե Բաղար
Խոսի Խանի գէմը Սամուր փո-
ղոց Թիւ 12

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ՊԵՐՏԵՐԹԸ 1 ՂԱՆԻ ԹՈՒՂԹՈՒՆ

ՊԱՏԱՆԻ

ԲԱՍՏԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՂԱՆ ԲԱՆԴԱՐԻ

Կ. ՊՈՐՏՈՅ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան զրէ. 250

Վեցամսեայ » 130

Եռամսեայ » 70

Դաւառաց ՀԱՄԱՐ

Տարեկան զրէ. 330

Վեցամսեայ » 170

Եռամսեայ » 90

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

Յետագայ յօդուածը ղըր-
կուած է մեզ մեր անկողնա-
կալութենէն հրատարակելու
խնդրանքը:

ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ

ԱՐԴԻՆԻՐԸ

Ներքէ՛, ժողովուրդ չայոց-
որ թէպէտ քեզ անձանթմ' կը
համարձակիմ լոկ Հայ անուանս
վստահելով՝ խօսիլ քեզ ծան-
րակիւ իրողութեան մը վրայ,
ներք' որ քու ուշադրութիւնդ
հրաւիրեմ քու նուիրական եւ
ամենազօր իրաւանցդ վրայ եւ
ցուցնեմ քեզի Սահմանադրու-
թեան անուան ներքեւ քանի մը
անձանց վրայ բանեցուցած ճըն-
շումն:

Որչափ տկար եմ այս մեծ
գործին համար, երբէք չեմ
խաբեր ինքզինքս, այդ վստա-
հաւոր եւ փառաւոր պաշտօնին
համար մեծ մարդեր պէտք են:

Բայց ես յանդուգն պիտի
ըլլամ յանդուգն՝ որովհետեւ
պարագայները այդ յանդուգ-
նութիւնը պիտի արդարացնեն
Բնաւ այսպիսի նեղ պարա-
գայի մը մէջ չպիտի նկատեմ
իմ անզօրութիւնս. անկեղծու-
թիւնս ու եւանդս ճարտարա-
խօսութեան պակասը պիտի լե-
ցնեն:

Եւ ինչ հարկ ճարտարտիւ-
սութեան, միթէ իրողութիւննե-
րը ամենէն աւելի մեծաձայն
չպիտի խօսին քու առջիդ, չը՞
պիտի տեսնես վստահութեանդ
չարայար գործածութիւնը, չը՞
պիտի տեսնես քու ծառայիւրդ-
որ զքեզ գերիի մը տեղ պիտի
գնեն, եւ ըստ հաճոյս օրէնքեր
ու կանոններ պիտի տեղադր-
վաղ:

Ամենայն անաչառութեամբ
ու խստութեամբ դիտէ անգամ
մը քու ներկայացուցիչներուդ
ժողովը:

Ինչ ըրաւ մինչեւ ցարդ քե-
զի համար, ո՞վ կատարեց իւր
պարտքը, ո՞վ իր ընթացքը ար-
դարացուց քու մեծ դատաս-
տանիդ առջեւ, ո՞վ քու կամքդ
հարցուց. ամենքը արհամարհող
լռութեամբ մը պատասխանե-
ցին իրենց տիրոջը եւ անպատի-
ծ ծառայեցան վրան:

Բայց ես ասոնք չպիտի եր-
կար բարակ բնութեմ, չը պիտի
բնութեմ թէ իրենց այս բռնած
ընթացքովը երեսփոխանները
ինչ պատժոյ արժանի են, չպի-
տի բնութեմ թէ մինչեւ անգամ
երեսփոխան ըլլալու ո՞վ կայ մէ-
ջերին, չպիտի բնութեմ վերջա-
պէս այդ օրէնսդիր եւ համա-
րառու մարմնոյն մէջ օրէնքէ
հակոյոյդ քանի՞ հոգի կայ:

Ես ասոնք եւ ոչ մէկը պիտի
բնութեմ, գուցէ այդ քննութիւ-
նը անյուսալի իրողութիւն մը
յայտնէ. ես այդ ամենը՝ ուրիշ
յարմար ատենի մը պիտի ձը-
գեմ եւ հիմակու հիմայ քու ու-
շադրութիւնդ նոր եւ ցաւալի
դէպքի մը վրայ պիտի հրաւի-
րեմ:

Այդ նոր եւ ցաւալի դէպքը
վերին Ընդհ. ժողովոյ նիստին է:
Եթէ ներկայ էիր հոն, ով
Հայ բան մը չպիտի ըսեմ քեզի
դժուար չէ ինձ համար յուզ-
մունքդ ու սրտմտութիւնդ ե-
րեւակայել, Այ հարկ չունիմ օ-
րինաց անուան ներքեւ բանե-
ցուցուած ճնշումը քեզ արացա-
րելու, դու աչքովդ տեսար:

Բայց քեզ ամեն բան պիտի
բռնեմ ով մեղադրելի Հայ որ ան-
հոգութեամբ ի մօտոյ չես հըս-
կեր քու ներկայացուցիչներուդ
վրայ, երեւուան նստին պատ-
մութիւնը բաւական պիտի ըլ-
լայ քեզ քու թմբուութենեդ
սթափեցնելու:

Հայկական խնդիրը արդէն
սկսեւ էր յուշուիլ Ընդհ. ժողո-
վոյ:

վոյ մէջ երբ Պէկեան էֆ. կ'յայ-
տարարէ թէ այս գործին մէջ
օտար մատ մը մտած է եւ մե-
քենայութիւններ դարձած են,
եւ թէ գրութիւններ ի ձեռին
պատրաստ իւր բաժնեկրը հաս-
տատելու:

Արդէն անդը Սրբազան Պատրի-
արք Հօր աղջափ' մեծ աշխա-
տանաց փոքր արդիւնքին վրայ
սկսած էր խռովիլ Պէկեան էֆ. ի
այդ որոշ յայտարարութիւնը
իւր յուզման չափը կ'ընչեն, եւ
մինչդեռ ամեն ոք անհամբեր
Պէկեան էֆ. ի ապացուցութեա-
նը կըսպասէ, Ընդհ. ժողովը իւր
հաշակաւոր եւ գովելի խոհեմու-
թեամբը յանձնաժողով մը կը
կազմէ որուն պաշտօնն պիտի
ըլլար միայն որոշել թէ՛ այս
խնդիրը ընդհ. ժողովոյ մէջ քն-
նելու ատենն է թէ ոչ, եւ այս
մասին միայն Սրբազան Պատրի-
արք Հօր դիմելով ի տեղեկու-
թիւն:

Ահա այս պարզ եւ մեկին
սահմանին մէջ կ'կայանայր նա-
խաքննիչ յանձնաժողովոյ պաշ-
տօնը, զոր քանի մը երեսփո-
խաններ այնչափ ճարտարու-
թեամբ անսահման կ'երպիւ մեծ
ցուցին:

Գիտէ՞ք ինչ կընէ յանձնա-
ժողովը, իր ստացած արտօնու-
թեան հակառակ՝ չգոհանար Ս.
Պատրիարքին բացատրութիւն-
ներէն եւ զարմանալի հետաքրք-
րութեամբ մը Պէկեան էֆ. ի
թղթերն ալ տեսնել կուզէ: Ի
զուր այս երեսփոխանը նորա
պաշտօնը իրեն յիշեցնելով այդ-
գրութիւնները տեսնելու իրա-
ւունք չունենալը կ'ցուցնէ, նա-
խաքննիչ յանձնաժողովը չգո-
հանար երեսփոխանին պատաս-
խանէն եւ առանց ընդունած
պաշտօնին համաձայն եզրակա-
ցութեան մը, անկատար տեղե-
կագիր մը կ'երբէ Ընդհ. ժողո-
վոյ:

Ահա այս հաշակաւոր տե-
ղեկագիրն է որ տեղի տուաւ
որ. աւուր Ընդհ. ժողովոյ այն
դէպքին որ ապագային առջեւ
իւր ամօթն ու միանգամայն
պարծանքը պիտի ըլլայ:

Այս տեղեկագրոյն ընթերց-
մանը վրայ անմիջապէս Պէկեան
էֆ. խօսք տունելով իւր առջի
առարկութիւնը կ'ընչէ եւ կը
յայտնէ թէ ինքն իրրեւ երես-
փոխան իրաւունք ունի համար
պահանջելու ուսկից ըլլայ, եւ
թէ իւր փաստերը Ընդհ. ժողո-
վոյ ատենը ցուցունելու միայն
կ'հաճի:

Ասոր վրայ խել մը երեսփո-
խաններ, որոնց մէջ Եուսուֆ-
եան էֆ. իւր ատենապետա-
կան ծանր պաշտօնին հետ երկ-
րորդական տեղ մը բռնած չէր,
գովելի նախանձախնդրու-
թեամբ մը մէկ մէկէ սուտի
կուղեն հանկուցել որ Պէկեան
էֆ. ի թղթերը պէտք է ան-
պատճառ յանձնաժողովոյն եր-
թալ:

Ատենադպիրը կարգիւրեւ
անհանդուրժելի սխալներ չըթ-
կելու, Պէկեան էֆ. ի ձայնակից-
ներուն խօսքը կ'ըլլացուի. սոքա
կ'ըղբեն եւ աղմուկը մեծնա-
լով Ատենապետը կ'թողու իւր
աթոռը:

Ժողովուրդը ցաւօք եւ զայր-
մանօք կ'տեսնայ այս Հայկ. խըն-
դոյն քննութեան արգիլման հա-
մար գործածուած միջոցները,
քրթմնջիւնը իւր մէջ կ'շատնայ
եւ իւր դժգոհութիւնը յայտնի
կ'ըլլայ:

Պարագ տեղը Ս. Պատրիարք
Հայրը իւր վտանգեալ ժողովըր-
դականութիւնը վերջին՝ եւ ան-
բուժելի հարուածէ մը պահ-
պանելու յուսով Պէկեան էֆ. ի
գրութիւնները կ'արդացաւ իւր կը
հրամայէ:

Արդէն ամեն բան նախատե-
սուած է, չափեր խօսք ուղա-
ծ:

ձն այս միջոցին և իրենց իրաւանց վրայ պնդելով՝ այսպիսի ծանրակշիռ և բացառիկ պարագայի մը մէջ չեն ուզեր ապարէշքը ամենէն կարեւոր անձին թողուլ:

Ատենապետ ու ատենադպիր իրենց տեղը վերադարձած ըլլալով՝ հետզհետէ երկար բարակ ֆոփաղեան և Մէրեմի գուլիէ Էֆէնտինները և Մատթէոս եպիսկոպոս կսկսին ատենախօսել, միշտ նախաքննել յանձնաժողովոյ պաշտօնը խեղաթիւրելով և եզրակացնելով որ Պէկեան էֆէնտին թղթերը յանձնաժողովոյ մէջ կարդացուին:

Անհնար կըլլայ իրենց մեծամասնութեան վրայ վատահ և կանխակալ կարծիքներով լեցուն այն գլուխներուն օրէնքն ու իրաւունքը հասկնել:

Ատենապետը, միայն չուէի համար ձեռք վերցնող քանի մ'անձանց քուէ՝ քուէ՝ աղաղակէն օգուտ քաղելով, անուսալի գործունէութեամբ մը, անմիջապէս ժողովոյն առջի ուրջմանն հակառակ, որ կ'արամադրէր թէ միայն Ս. Պատրիարքին տեղեկութիւնները լսել, Պէկեան էֆէնտին ալ գրեթէ հոն երթալը քուէի կ'ընէ, և 12ի դէմ որոնց մէջ կ'զանուէր նաեւ Ս. Պատրիարքը 20 քուէով կընդունուի:

Սակայն չարտօրա մարդիկներ որ ամեն տեղէ պակաս չեն ըլլար կ'կասկածին որ եթէ 20 քուէ 20 քուէի դէմ ըլլար դուցէ Պատրիարքը Հայրը այդչափ պիտի չաճապարէր իր քուէն ալ ինպատեղ Պէկեանի տալ:

Ահա այս նշանաւոր քուէով Հայկական խնդրոյն քննութիւնը, որ ո՞վ գիտէ ինչեր երևան պիտի հանէր, իր գերեզմանին մէջ յաւիտեան կ'թաղուի:

Պարծանք ուրեմն այդ քան երեսփոխաններուն: Ապագայն անշուշտ չառ մեծ բաներ կը պարտի իրենց, բայց հաւանա. կան է որ իրենք ալ կ'զգան թէ ներկայէն ալ բաւական առնելիք ունին:

Հիմայ ես ալ քննիչ յանձնաժողովոյ իրաւասութեանը վերայ չպիտի խօսիմ: Ես ընդհ. ժողովոյ արդիւնքին վրայ պիտի խօսիմ:

Ինչ է տեսնենք այս արդիւնքը: Ահաւասիկ, անվստահութիւնը ծանրացաւ Ս. Պատրիարքին վրայ, անհուն պատասխանատուութիւն մ'այդ քան երեսփոխանաց վրայ, կասկածներ արթնցաւ ժողովրդին մըտքին մէջ:

Այս արդիւնքն էր դրընդհ. ժողովը իր որոշմամբ ձեռք քնքել կ'ըստար, եթէ այս էր,

մեծ պատիւ չ'ըրեր իրեն, եթէ այս չէր՝ իւր որոշման անտեղութիւնը կ'ցուցնէ:

Կասկածներ արթնցան, ըսի, ժողովրդին մօտին մէջ, պիտի ըսեմ որ թերեւս ամեն բանի դիւրաւ չհաւատացող անձինք՝ դուցէ ամբթայի խաղ մը տեսնեն այդ նիստին մէջ, թերեւս կարծեն որ մեծ պաշտօններու վրայ գտնուող խել մը յանցաւորներ անպատիւ թողոյ համար էր Պէկեան էֆէնտինը կարդալու չձգելին:

Միթէ ընդհ. ժողովոյ որոշումն այս կասկածներուն փառատումը դժուարին չպիտի ընէ:

Բայց ձգենք ատենք, ընդունինք պահ մը թէ Պէկեան էֆէնտինը յանձնաժողովին երթալը օրինաւոր էր, բայց ո՞վ պիտի կրնայ ըսել որ յատենի ընդհ. ժողովոյ կարգալը ապօրինաւոր պիտի ըլլայ:

Ուրեմն ընդունելով որ երկու օրինաւոր ճանաչող կարգ մէկը միւսին վրայ ժողովուրդը հանդարտեցնելու առաւելութիւնն ունէր, բայց զայն կ'մերժէր եղեր, է՛հ ինչ ընեն, արիշ ի՞նչ միջոցով Հայկ. խնդրոյն քննութիւնը կրնան խափանել: Ահա ասով լուկ միջիկ ամեն բան լինեցաւ, որովհետեւ Պէկեան բնաւ պիտի չ'հաճի իւր թղթերը յանձնաժողովոյն ներկայացնել:

Բայց եթէ յանձնաժողովոյն ալ ներկայացնէր նէ՝ դարձեալ ընդհ. ժողովոյ ատենը չպիտի գար ինչո՞ւ ուրեմն անմիջապէս կարգալը չտուին:

Օրինաւորութիւն չէր կրնար ըլլալ ասոր պատճառը, որովհետեւ ընդհ. ժողովոյ մէջ կարգալը տարբեր չէր:

Քաղաքագիտութիւնը չէր կրնար ըլլալ ասոր պատճառը, որովհետեւ դաւնիակ կրնային նիստ ընել: Ինչ է ուրեմն պատճառը:

Առանց ես ալ կասկածոտ ըլլալու դժուար պիտի ըլլայ ինձ ասոր պատճառը գտնել, բայց ես այս մասին իմ կարծիքս չպիտի յայտնեմ, թող ժողովուրդը դատէ:

ԱՍԻՈՅ ԲԱՐԵՆՈՐՈՒՄԱՆՑ ԾՐԱԳԻՐԸ

Անդդ. կառավարութեան կողմանէ Դրան ներկայացուած սոյն ծրագիրը, որոյ վրայ շաբաթէ մ'ի վեր խորին խորհրդակցութիւններ կըլան պաշտօնէից ժողովոյ մէջ և Սուլթանին նախագահութեամբ, կիմացուի թէ ընդամենը 70 յօդուած կ'պարունակէ, որոյ դըլխաւոր տրամադրութիւնքը հետեւեալներն են:

Նախ տրոց այժմու դրութիւնը հիմնական բարեփոխութիւն մը պիտի կրէ, տասանորդը (աշար) վերացելով և սորա տեղ հողային տուրք մը հաստատուելով, 5 տարուան մէջ հողին արտադրած բերքին միջին թուոյն վրայ հիմնելով:

Դանձային վարչութեան և տրոց հաւաքման պաշտօններու մէջ անդրիացի գործակալներ պիտի դրուին:

Տեղական ոստիկանութիւն (ժանտարմայ մը) պիտի կազմուի՝ անդդ. կառավարութեան կողմանէ ցոյց տրուած անդդ. զինուորական սպայից վերին տեսչութեանը ներքեւ:

Անդդիացիներէ բաղկացեալ վերակոչման (խսթինաֆ) անկախ ատենաներ պիտի հաստատուին բոլոր փոքր Ասիոյ գաւառացի մէջ:

Անդդիացի ընդհանուր գործակատար (քոմիսէր) մը պիտի նստի կեդրոնի գաւառացի մէկուն մէջ, ամենաքննարձակ և լիազօր իշխանութիւն մ'ունենալով, այնպէս որ փոքր Ասիոյ համար ըլլալիք բոլոր տնօրէնութիւններն ու միջոցներն Դրան և այդ անդրիացի ընդհ. գործակատարին միջև պիտի որոշուին համաձայնութեամբ:

Ընդհ. գործակատարին ներկայացուցիչներն պիտի ըլլան գաւառացի մէջ նոյն տեղեաց հիւպատոսներն ու հիւպատոսական գործակալներն, իսկ ասոնց չգտնուած տեղերը՝ յատուկ անգ. ֆոմիսէրներ պիտի զրկուին, որոնք իրենց իրաւասութեանը ներքեւ նշանակեալ տեղեացը վարչական գործոց ընթացքին վրայ հսկողութեան իրաւունք պիտի ունենան:

*.—Ահա այս ծրագիրն է որ Դրան կողմէն դժկամակութիւններ ու դժուարութիւններ յարուցած է, որոց առթիւ յայժմ ստեպ հեռագրական հաղորդակցութիւն մը կատարուելով վրայ է կ'Պօլսոյ և Լոնտոնի մէջ տեղը:

Յոր սոյն ծրագրին տրամադրութեանց առթիւ կըսէ թէ՝ Սուլթանն ու իր կառավարութիւնը իրաւունք ունին մերժելով չընդունելու զայդ, զի յիշեալ ծրագիրը փոքր-Ասիոյ բարեօք վարչութիւնն ապահովելով օամ: Կայսրութիւնը վրկել հագալէն աւելի՝ սորա ապագայ ժառանգութիւնը Անդդիոյ ձեռքէն անցնելը ապահովելու կը նկրտի:

Իսկ Մէսէնճըր ժխտելով յիշեալ ծրագրին՝ Բ. Դրենն չընդունուած ըլլալուն զրոյցները, կ'հաւատէ թէ պաշտօնէից ժողովը տակաւին այս շաբթուատոր վրայ զբաղելու ժամանակ չէ ունեցած:

*.—Ըստ մեզ վերոյիշեալ անդդ. ծրագիրը եթէ ընդունուի Բ. Դրենն ինչպէս որ է, եւ տարակոյս չունիմք թէ՝ ինչ որ ալ լինի՝ անպատճառ պիտի ընդունուի վաղ կամ անագան, ասով աւելի տպահովեալ կ'ընկատուի Հայաստանի գաւառաց բարեկարգութիւնը, քան թէ Ս. Պատրիարքին առաջարկած միջոցներովը, որք էին հայ կառավարիչներ դրուիլ և ին, որոնք ասոնց իրական բարիք մը կ'արեւալ արտադրելու, սոսկ աղգային օնձնապատուութիւն մը և կամ վաղուց ի վեր այլեւայլ միջոցներով տա այդ հետամուտ գտնուող կարգ մ'անձանց թեկնածութիւնը գոհացնելէն զատ ուրիշ բանի պիտի չձառայեն: Ապացոյց բնութեւն համար հեռուներն երթալ հարկ չէ, եթէ ոչ հայ կառավարիչ՝ դէժ ունիմք այսօր կուսակալութեան հայ խորհրդական մը, որոյ պաշտօնէն հրաժարիլը Ս. Պատրիարքը ինքն յորդոր կարգաւ զրայ է այսօր:

Ինչ ապահովութիւն կայ որ այդ ընտրուելիք հայ կուսակալներն ալ, եթէ իրօք հաստատուին, ասոնք մ'ետքը միևնոյն տեղեկացուցիչ վիճակին մէջ պիտի չգտնուին, որ հրաժարելին հարկ դատուի:

Մեզ համար անդդ. սոյն ծրագիրը ամենէն լաւն ու դրօժագրականն է:

Ս. Պատրիարքը վերջին թղթերով նամակ մ'ընդունելէ Լորտ Շաֆթըսպըրիէն, որով լորտը կ'այտնէ եղեր Ն. Սըրբաղնութեան թէ՝ Հայոց վիճակին բարեօքմանն համար ձեռքէն եկած ջանքը ընելէ ետ պիտի չկենայ:

*.—Մեր ոտացած մասնաւոր և վստահելի տեղեկութիւններէն ալ կ'իմանամք թէ, մայրաքաղաքիս մէջ մէկ քանի Հայ երեւելեաց շնորհիւն ու ջանիւքը՝ հոս անդրիացի երեւելիներէ ֆոմիթ մը կազմուել կ'պատրաստուի եղեր, իրենց աղգացութիւնն ի գործ դնելու՝ հայաբնակ գաւառաց վիճակին բարեկարգութիւնն ըստ ազգին բաղձնաց կարենալ ձեռք բերուելու համար:

Ասկից քանի մը շարաթ տառաջ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ գիրկը դարձող Նուրիճանեան վարդապետը, մեր Պատրիարքարանէն օգնութիւն և պաշտօն չստանալուն վրայ, նորէն իր կաթողիկ եկեղեցին վերադարձեր է:

ՀԱՆԷՊԻ ՀԱՆՐԱՊԻՐՆ

(Շար. տես թիւ 792)

Արդ՝ այս ամենն յիշեալ

խմբակին անմարսելի թուելով հասած էր վայրկեան խլրտելու և թագուն կռաններով բարեկարգութեան անկեանքուն փշրելու, այնուհետև դիրքին էր տապալել նոր շէնքը, սակայն մենք չենք հաւատար որ կեդր. վարչութիւնն խնդիրն առանց անտեղի ծախսով վճիռ մը տայ, և վիճակին խաղաղութիւնը վերադառնայ այլ կ'փափաքեմք մենք ալ որ բոլոր փնջի մեծ. խմբագրի առաջարկութեան, քննիչ մը ղրկուի հոս, որ առան յիշեալ խմբակի զեղծումներն և թե. բնութիւնը 30-40 տարուան գաղտնեաց վարագործին ետեւէն քանի' սեւ և դէպքեր պիտի պատկերանան Այո՛, թող քննիչն գայ և տեսնէ թէ ընդհ. ժողովոյ է. նիստին ներկայացած երկու բաղմաստորագիր հանրագործութիւնը կեղծ են թէ 3-400 անձանց բուն իսկ ստորագրութեամբն Այո՛ թողքն. նիւն գայ և տեսնէ թէ այդ խմբակն՝ քրիստոնեայ է՝ յեկեղեցին չտեսնուիր, հաւատացեալ է՝ խոտովանանք և հաղորդութիւն առած չունի, բարեպաշտ է՝ բարիք չունի. ողորմած է՝ գութ չունի. աղ. գասեր է՝ գործ չունի, հայ է՝ զգացում չունի. բանական է՝ խիղճ չունի, Այո՛ այդ մի քանի ճիւղներն անտի-քրիստոնէական այն կենդանիներն են որ կ'իլիկոյ վնաս. կաթողիկոսներէն և անմեղութեամբ հաւածուող հովիւներէն անիծից կը գատապարտուին, այժմ իրենց որդիքն ալ ի նոյնս կ'ապարտուան... Ասոնք այն սեղանակապոստներն են, որ դեռ վեց ամիս յառաջ եկեղեցւոյ տրամաթներէն քովերնէն ելնելով՝ յայտնի եկեղեցւոյ ցոյց կ'տրուին այժմ կեղծն անմեղ գերդաստաններու վերայ մար կը բախի ճիշդ բաղձանացն համա. ձայն, նախագահ մը կար միշտ ձեռնպահ. գործադիրի մը կար աւելիչ. քարոզիչ մը կար պահպանիչ. Առաջնորդարան մը կար սրճարան. դիւանատուն մը կար գինետուն, թաղական մը կար անկերպարան. գանձարան մը կար ընդունայն. պարոց մը կար հնոց. վարչութիւն մը կար ի մի ձուլուած յանձն չիլ ուղտապանին, սա էր ժողով և ժողովական տնօրինող և գործադիր, սորա տան մէջն էին ազգ. կիւիք, տօմար, ատենագրութիւնք, կալուածագրիք, ի մի բան սա էր ամենայն ինչ. և յիշեալ ատենը լոյն սորա արծաղագինն, և միթէ փնջի մեծ. խմբագիրն չէր լսած Հայկ. ժողովրդեան նախորդ տեղապահի ժամանակ տակն ու վրայ լինելն, յիշեալ խմբակին խայ

տառակութեամբ խորհրդարանէն վաճառուին, Բաքուցի էֆի. տան մէջէն ազգ. համայն ժողովոց կնիքներն առնուելով և կաւեան Սեղբա տղայի տան. դապահութեան յանձնուին ևն. Երանայէ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՈՒՍՈՒՄ. ԽՐՀՐԳ. ԱԶԳ. ՎԱՐԶ.

Պիլէճիկի Դերապատիւ Ա. Առաջնորդին կողմէ ի Պատրիարքարան հասած սեպտ. 2 թե. ուսականա. դրութեամբ՝ վիճակին թեմերէն Մուրատ-Չայ և Չալկարայի համար երկու դատաւար կ'իւնդրուի, հմուտ կը. րօնագիրութեան, եկեղ. երգեցողութեան, Հայերէնի և ճակերէնի:

Փափաքող անձինք կ'հրա. յորին հոկտ. 6ի ուրբաթ օր ժամը 6ին ի Ղալաթիա, Ազգ. Մատենադարան:

22 սեպտ. 1878

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Թղթադրամի բարձման յանձնաժողովը պաշտ. ծանուց. մամբ մը կ'տեղեկացնէ այսօր թէ, մաքսատան հասցիքէն աւալժմամբ 50.000 սակի յատկացուելու, և այդ գումարովը հրապարակէն Գայմէ ծախու առնուելու և հրապարակաւ ալրելու մասին եղած որոշումը Բ. Դրնէն ընդունուելու և վեհ. Սուլթանէն ալ վաւերացուելով գործադրութեան սկսուելու է:

— Միտհաթ բաշայի և Ահ. մէտ Մուխթար բաշայի ընտա. նիքներն շր. օր յատուի չոգե. նաւով ասկից մեկնեցան Կրետէ երթալու:

— Շիրքէթի 17 թիւ չիք. նաւը երէկ Բուսէյի Հիսարի տաւովը մէկ ղինուելով 5000 հօ. խայ հայ բարձր երկղուգաթի նաւակ մը շրջելով, մինակ մէկ նաւովարը կ'կորսուի, միւս շրջոցներէն կաղատուին, Անցորդներէն ոմանք նաւապետին վրայ կ'յարձակին զայն ծեծելու, երբ չոգե. նաւն ալ ցամաքը զարնուելու վտանգին մէջ կ'գտնուէր, հօգիւ նաւապետը ժամանակ կուսնայ նաւն ա. զատելու: * — Անցորդաց այս միջամտութիւնը շատ գէշ բան է որ քանիցս տեղի կուենայ կոր:

— Գանի մ'օրէ ի վեր վրդ. վիշ լուրեր կ'ալտուի մայրաքաղաք, որպէս թէ Շքօտրայի մէջ ծանր անկարգութիւններ ծագելով Արնաւիւտներն կառա. վարչին խօսախին վրայ կ'յարձակել, և հող գանուող 50ի չափ անձինք անխնայ թրէ անցուցել են: Այս դէպքը հաւաքուաւ ալ տեղւոյ դեպա. նատանց մէկուն հաղորդուել է: Ասի ստայդ չըսաւ կ'կարծուի:

— Սքօպէլէֆ զօրապետը ռուսական զօրաց զրաւ. շանը ներքե մնալիք տեղեաց բնա. կիցներուն տեղ. լեզուաւ յայտարարութիւն մ'ուղղելով կը յայտնէ թէ Էտրնէ և շրջակայքը տակաւին Ռուսաց ձեռքը պիտի մնան, ռուսի ով որ քա. պաննութիւն, կանանց պատուոյ բռնաբարութիւն, գողութիւն, ճանապարհաց վրայ աւաղակութիւն և հրձիգութիւն գործելու յանցանաց մէջ գտնուի, ըստ ղինուորական օրինաց մահ. ուսմբ պիտի պատժուի:

— Անցեալ շաբթու Սուլթա. նին նախագահութեանը տակ քանիցս գումարեալ պաշտօնէ. ից ժողովը որոշեց է շրջաբ. րական ծանուցողի մը յղել. դաշնադիր տէրութեանց, դան. գատելու համար Հէրսէթի եւ Պօնտայի մէջ իսլամ ժողովրդոց դէմ աւստր. զօրաց գործած խտրութեանցն ու ընդհ. կոտորածին նկատմամբ, հակառակ իւր կողմանն ու խոստմանն, եւ խնդրելու համար մեծ տէրութիւններէն՝ որ անդարբեն Ա. Բուսթընի՝ այդ ընթացքը չ'ա. ընդհանրու համար:

— Վիեննայի հեռագիր մը կ'ը. սէ թէ, Գարատաղի տեղ. տըր. ուրիւն արգիլելու, 18.000 Արնա. վաւ Գարատաղի ուսմանագը. լուրը քաղել ոկսեր են:

— Թօթլէպէն զօրապետը Լի. վատիայէն ուղղակի Պուրկաղ գաւառաւոր, անկէ ալ շիտակ Է. տիրէ գացեր է: — Զրոյց կայ թէ՛ ռուս. զօրաց ընդհ. բանա. կակեղքոնք Էտրնէն Գըլանքը պիտի փոխադրուի: — Լիւլէ. Պուրկաղ ղրկուող օամ. գայմա. գամն ու զօրքերը՝ նոյն տեղի ռուս. իշխանութեան կողմանէ զենքերին առնուելով ետ ճան. բուեր են, քովերնին ըստ օրինի հրամանագիր մը չգտնուելուն համար: — Էտրնէի շրջակայ ամ. րութիւններն կ'շարունակեն շի. նուիր: — Ուրբաթ առաւօտ Եամ. պուրէն 63 վախօն լիցուն ռու. սական զօրք եկել են Էտրնէ: — Օամ. յառաջագահ բանակը երէկ Լիւլէ-Պուրկաղ հասեր է:

— Փայտ և ածուխ հայթայթելու յանձնաժողովը գտեր է թէ այսօր Պուրայ մէջ 3 միլիոն հօխայ պատրաստ ածուխ գըտ. նուելով, 9 միլիոն հօխա Սէլա. նիկէն, 4 միլիոն ալ Իզմիտէն պիտի գայ եղեր: Իզմիտի մէջ ամբողջ անտառներն ածուխ կը շինուի եղեր: Փայտի համար ալ 600.000 չէքի չափ պատ. րաստ գտնուելով, տակաւին 3-400 հաղար չէքի պէտք կայ եղեր: Ասով հանդերձ շատ մը վաճառականներ ճէզարիէն, Սի. կիլիայէն և ուրիշ տեղերէ ալ ածուխ բերելու ձեռնարկել են, որոնք 100 հօխան միշտ և 100

զրչի պիտի կարենան եղեր հոս ծախել:

— Այս գիշեր ժամը 4ին մի. ջոցները Տիւփան-Եօլույի ձախ կողմը Պաքըճըներուն մէջ հըր. գեհ մը պատահելով, 26ի չափ խոշոր առներ այրեցան: Նա. խարարաց ոմանց հետ Ս. Պատ. րիարքն ալ ներկայ է եղեր հըր. գեհին:

Մէկ քանի խօսախի մէջ պա. հուած վաւօղներուն պայթիլը եղեր է հրդեհին այսքան ճա. րակման պատճառը:

— Անցեալ օր արեւալ տա. ճիկ ղինուոր մը մերկ դաշոնք ձեռքը, Բանկալթի մէկ փա. ջոցէն Լեւալէ Եօֆ Զ պօռալով անցնելու պահուն, դէմն ելնող երկու քրիստոնեայ ծանրապէս կ'վիրաւորէ ու կսկսի փախչիլ: Ելած ազաղակներէն սրճարան. ներք գտնուողները դուրս թա. փելով կսկսին հալածել ղինուորը որն որ փախչելու միջոցին՝ շըր. ջաղալով թեան ելնող զօրաց պա. հակախուս մը դէմը կ'երէ: Ասոնք տրեւալ ղինուորը բռնել ուղերուն, սա ձեռքի դաշոնք ճօճելով ճանրայ բանալ կ'նայի: Խնային չորս կողմէն նետաւած քարերը գետնին երեք կ'աւա. պայեն արեւալ ղինուորը, զրբ պահակ զօրքերն ղինաթափ բ. նելով, լաւ մ'ալ գտնակոծիկէն յետոյ, կ'ձերբակալեն կ'տանին: — Երանի թէ քանի մ'օրէն կ'իլին թող շտրուէր անպատիւ:

— Անցեալ շաբթու Բերայ քանի մը ֆիւրտեր Հայու մը վրայ յարձակելով ղինքը զար. նելու, Հայը կ'քոչէ գանակը և քիւրաբէն Յը զարնելով կըս. պաննէ, բայց ինքն ալ կ'ձեր. բակալուի:

— Հէլէնական թերթերը կը գրեն թէ՛ Ենիշէրի մօտ գե. տի մը վրայի կամիջէն Օսման. ցիք 2 խոշոր փրուբ լինդանօթ անցուցած ատենին, կամարը քայքայելով թեղանօթները կառքերով ու ձիերով միատեղ գետը կ'ընկղմին, ռմաւձիգ զօ. րաց մէկ քանին կ'վիրաւորուին:

ՀԵՌԱՂԱՍԼՈՒՐ

Այս առաւօտ հասած

Լոնտրա 5. — Սայիդպրի մարգիղի, որ Տիէր կ'գտնուէր այս առաւօտ Լոնտրա հասաւ ներկայ գտնուելու համար պաշտօնէից ժողովոյն որ այսօր Աֆ. ղանիստանի խնդիրը նկատողութեան պիտի առնու:

Սիւլա 4. — Աֆղանիստանի մէջ գտնուող խալիկի ցիղը Աֆղանի Էմիրին հետ գտնուէր: — Անգղիայից Գօհատի կողմերը մեծ զօրութիւն կ'հաւա. քեն: Կ'գրուցուի թէ ասոնք Բէ. շալիքէն ճանրայ ելել են Ալի մուստֆաի վրայ քաղալով: Շիր Ալի իւր ամբողջ զօրութիւնը Ալիմասճիաի մէջ ժողոված է: Գանտահար ալ բաւական զօ. րութիւն գտնուելով Կաշատայի վրայ պիտի արչաւէ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այսօր Պօրսան գոց է: Բե. րայ կընէր 11.37 թղթադրամ 329:

... Խմբագիր էֆ. Լրագրիչ
պատ. օրագրիչ .
Հաճեցէք սոյն ազգ. Զեր
ազգ. օգուտ թերթերէն մի քա.
նիինմէջ հիւրընկալիւորուն հա.
մար կանխաւ կ'մատուցանեմ իմ
խորին շնորհակալիքս :

Պալատու խորհրդանշան վար.
ժարանաց ցետնութիւնը պարտ
անձին կ'համարի պատ. Հոգա.
բարձու թեան կողմանէ ծանու.
ցանել Արդոյ ծնողաց և ու.
սուսմանէր հասարակութեան
թէ վարժարանս հիմնովին բա.
րեկարգեալ և կարեւորագոյն
ուսումներ ևս յաւելեալ , ինչ.
պէս են Բնագիտութիւն և Բը.
նական Պատմութիւն դասերն ,
աշակերտաց աւանդել և ուս.
ման դիւրուսոյց միթոսներ ընտ.
րած , դաստիարակաց և դա.
սատուաց ընտրութիւնք մեծ
խնամով կատարած , ի մի բան
տեղեւորութիւնս կ'ապահովէ զծնո.
ղքս թէ աշակերտ մը երբ վար.
ժարանիս շրջանն աւարտէ պի.
տի կարողանայ ալ աւելի բաթ.
ձրը վարժարանաց մէջ զիւրաւ
մուտ գտնել առանց արգէն
իւր ուսածներն վերստին սով.
բիւ պարտաւորելու :

Եթէ վարժարանիս նիւթա.
կան վիճակը սակաւ ինչ ընդար.
ձակի , մտադիր է տեսչութիւն
նրա Անգղիերէնի ճիւղ մ'ալ յա.
ւելցնել իւր ուսման ծրագրին
վրայ :

Տեսուչ խորին
երկեւ վարժ.
Մատուց Գալատիան
1878 սեպտ. 24
Պալատ

Պատուարժան տեսչին հարկ
կ'համարիմք դիտել տալ այս
առթիւ որ, եթէ խորհրդանշան
վարժարանի վրայ ժողովրդեան
ու ծնողաց համակրութիւնը
կուղէ գրաւել, հարկ է նախ
որ իր անպատեհ վարուցը հա.
մար Խառնուի վարժարանէն
արտաքսեալ և դեռ նոր իրո.
ղութեամբ մը գողցւածեան ամ.
բաստանութիւն մ'իւր վրայ հը.
րախորդ նորընտիր կառավար.
չին և իրեն համախոհ խաբե.
բայ ու խարդախ ոմանց պէս
մարդիկը հեռացնելով ատանցմէ
մաքէ վարժարանը, զի լաւ բա.
րոյական չունենող դաստիարակաց
ձեռքը՝ լաւ աշակերտ չհասնիր
կ'հրաւիրենք նաև պատու.
տեսուչը և դպրոցին Հոգաբար.
ձութիւնը՝ որ կառավարիչ Գրի.
գոր վարժապետեանի քովը
գտնուած բռնաբարեալ և սր.
դիւեալ մէկ նամակը՝ իրմէն առ.
նելով հասցէին տիրոջը ձեռքը
յանձնելու Արարք մը՝ որ գողու.
թեան պատժով միայն կ'պատ.
ժուի, և դպրոցի մը կառավարի.
չը չ'աժնիար այսպիսի եպիսկոպ
գործ մը գործելու :

ՕՐԱՅՈՑՑ
1879

ԹՈՒՆԱՅՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Յօրինեալ յերեմիա Քաջանա.
յէ Խառնուի : Կ'գտնուի պմեն
գրադատուաց խանութ :
Գին երկու դահեկան

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Հին ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմի Միաբնակեան

Ս. Յակովբեանց տպարանէն այս
անգամ մաքուր տպագրութեամբ ի
ւրոյս ընծայեալ այս գործը , որ 328
երեսէ բաղկացեալ գիրք մն է , Հին
Կտակարանի պատմութեան գլխա.
ւոր ու երեւելի անցից ուսմանը մա.
սին վարժարանաց ու նախակրթա.
րանաց մէջ յաջողութեամբ գոր.
ծած ուսուցիչ ընտրութիւն և արժանիք
մը ունի :

Կը գտնուի բոլոր գրադատուաց
քով , ի գին 7 դր. ողջ զրամ :

ՀՈՒ ԴՊՐՈՅ ԱՂԶԿԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Այս դպրոցը վերստին պիտի
բացուի Սեպտեմբեր 5/17ին Իւս.
կիւտար , Սէլամըզ Թաղը , Հայոց
եկեղեցւոյն մօտ , Քիւրքէի պաշի
փողոցը թիւ 16 նորաշէն յարմար
եւ գեղեցիկ տան մէջ :

Գարոցին լեզուն Անգղիերէն է :

Առողջութեան եւ հանգստեան,
ինչպէս նաև դաստիարակութեան
մէջ յառաջադիմութեան համար
դպրոցս մեծամեծ առաւելութիւն
ներ ունի : Անոնք որ այս առաւելու.
թիւնները ստուգել կը փափաքին
կրնան անձամբ գալ եւ տեսնել
չարթուան մէջ որ օր օր կ'ուզեն ,
բաց ի կրկակի օրերէ :

ԵՄ Ա Խ Ք

Գեղեցիկ աշակերտաց համար
տարին 25 լիւրա : Յորեկուան աշա.
կերտաց համար տարին 6 լիւրա :
Գաշնակի համար տարին 6 լիւրա :

Շատ փափաքելի է որ վարժա.
րանը ընդունուի ուղող աշակեր.
տուհիք ներկայ գտնուին շրջանին
առաջին օրը :

ՕՐԱՅՈՑՑ

1879

ՏԱՐԻՈՅՆ

Երուսաղէմի միաբնակեան
վանքէն իւրոյս ընծայուած է յա.
ռալիկայ տարուան Օրացոյցը , որն
որ մեր ազգին սովորական տօմարէն
և աստղաբաշխական երևութից գի.
տելիքներէն ու ծանօթութեանէն զատ
կ'պարունակէ նաև աշխարհի նշա.
նաւոր անցից ժամանակագրութիւնը
և քաղաքական ընդհանուր հանդի.
սաւոր տօնախմբութեանց ցանկը :

Կ'տեսնուի բոլոր գրադատուաց
քով ի գին հարիւր փարայ :

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ԳՐԵՑ

Մ.

Սոյն փոքրիկ երկատիրութիւնը
որ եղբայրական սիրոյ ձօն մ'է , կը
պարունակէ գողտրիկ խորհրդածու.
թիւներ , որ պատու կը բերեն երե.
տասարդ հեղինակին :

Կեդրոնատեղին է Սրապեան
Պաղատասար աղայի գրատունը Մէր.
ճան փողոց , և գտնուի նաև բոլոր
գրադատուաց քով : Գին մէկ հինգ.
նոց թղթագրամ :

Հալաթիա ՇՐ . 23 Սպտմ.
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	12.06
Գոց	11.28
Բարձր գին	12.06
Յած գին	11.27
Թղթագրամ բաց	327.20
բարձր	330.20
ցած	327.20
ժամը 11	330.00
Փոխ. 63ի	Քր. 062.00
» 65ի	» 064.00
» 69ի	» 062.00
» 73ի	» 052.00

Գանձատուում	20.50
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3.30
Սօսիէթէ Օթօման	3.10
Պանք տը Բօնաթ.	6.00
Գրէտի Ժէնէրալ	3.35
Թրամիէյ	1.50
Բում. երկաթուղի	39.25

ԸՆԹԱՅՔ ԴՐԱՄՈՅ

(Ու. ասի 400 տ. 1 հաւալ)

Անգղ. սակի	109.04
Գաղղ. »	87.12
Բօլ	89.08
Քարպօն արծաթ	16.20
» թղթագրամ	09.00
Քրքմից	51.10
Հինդնոց	20.20
Մէթալիք	24.00
Ճերմակ մէճիւտ	06.26
Պղինձ	177.20

ՄԻՆԱՍԻԱՆԻՆ ՄԱՂԱԶԱՆ

ԳՏՆՈՒԱԾ

ՈՒ

ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին
բուսեղեններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր.
ծածուի ու բաղմութիւն ցաւեր ու հի.
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ ,
ինչպէս որ վարը յիշուած է :

Ամեն տեսակ Քոլի, Ըստամբ.
սի , մէջքի կամ օղիքներու ցաւեր
ու նաև Թանջք , Քօլէրա և այլ ա.
մաուսան հիւանդութիւններ ունե.
ցողները այս դեղէն խմելու են հե.
տեւեալ կերպով : Կէս գաւաթ ջուրի
մէջ , զիր ապուրի մը զրգալէն աւելի
չաքար , վրան լեցուր անուշի զրգալ
մը փանասէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ :

Կոկորդի հիւանդութեանց , և
Ուռեցքի համար դեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն բաղադ.
րութեան խմէ : Յօդացալի, Բիւմա.
թիզմի, Ուռի ցաւի , Ստամբսի ոկ
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հաւ.
մար դուրսէն փանասէ քսելով աղէ.
մը շիւթու է : Այլուսի համար
քիչ մը բազմակ փանասէի մէջ
թաթիկով ցաւած ակուսին վրայ
դնելու է :

Ամեն ատեն երբոր ցաւի մը հա.
մար գտնուէն փանասէ քիչ հարկ
կըլլայ , եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե.
լի շուտ բժշկութիւն կըլլայ :

Մարմնոյ ուղրուած կամ ճմուռ.
ած տեղերը բժշկելու համար փառն.
զը պատահածին պէս փանասէին
վրան աղէկ մը լիցնելու է : Գտնա.
կով և լին. կտրուած վերքերը բժշկե.
լու համար՝ արիւնը շարժած շուտով
մը վերքը կապելու և կապին վրայէն
փանասէ լեցնելու է մինչև որ լաւ մը

թրջի : Փանասէն նաև արեան շրջա.
նը նարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ :

Այս դեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարիմք , գործածողները զայն
միշտ կը գողեն , ուզողը կրնայ ան.
ձամբ փորձել . գինն աժան է : Կը
ժախուի Միւնստեան և Ընկերաց Ա.
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղա.
լաթիա կ. Պօլոյ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԱՅՈՑԱՆԱՆ ԿԵՍԱՐԱՅ

ԴՈՐԾ ՍՈՒԵՏՈՒՊՈՍԻ

Թարգմանաց Ե. Մ. Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ իզմիրի
Տէտէեան եղբորոց տպարանէն
իւրոյս ընծայուելով , կ'ծախուի
Եֆէնի-Ճամի Զիլինկիրէր ճատ.
տեսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան
գրատունը , և ուրիշ գրադա.
ճառաց քով : Գին 1 Քրսնք 25
սանթիմ :

ՄԷԹՈՑԻ ՎՐԱՅ

ԳՐԵՑ

Գ. ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ

Արեւելեան Գիտան Ժողովարի

Սոյն առաջին հատորը որ 163
երեսէ կը բաղկանայ , կ'զմիրի Տէտէ.
եան եղբորոց տպարանէն իւրոյս ըն.
ծայուելով կը ծախուի Եֆէնի-Ճամի
Զիլինկիրէր ճատտեսի թիւ 2 Ս.
Ղուկասեան գրատունը եւ ուրիշ գը.
րադատուաց քով :

Գին մէկ քառորդ մէճիւտ

ՀԱՄԱՌՈՑ

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԴՊՐՈՑԱՅ ՀԱՄԱՐ

Մամուրեան էֆէնտի յօրինած
և իզմիրի Տէտէեան եղբորոց տպա.
րանէն իւրոյս ընծայուած սոյն ընտիր
գործին երկրորդ մասը , այն է Մի.
չին Կարու պատմութիւնը որ 308
երեսէ կը բաղկանայ , Պօլիս հասած
րլլալով , կը ծախուի Եֆէնի-Ճամի ,
Զիլինկիրէր ճատտեսի թիւ 2 , Ս.
Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գը.
րադատուաց քով :

Գին կազմեալ օրինակին 4 Քը.
րանք :

ՏՕՔԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ԴԱԼՅԱԿԱՆ

Մեծ Տօքթօր . Մ. Քալֆայեան
էֆէնտի , հինգշաբթի օրերը ժամը
6 էն մինչև 9 կ. Պօլիս Կէտիկ բա.
շա , Միւսէլլիմ ճատտէ փողոցը 17
թիւ իւր տունը , երկուշաբթի օրեր.
ալ ժամը 2 էն մինչև 5ը Կոսկա Գեր.
ձակեան Քարրիէլ էֆէնտի դեղա.
րանը ճիւղարար հիւանդ նայելով ,
երեքշաբթի և ուրբաթ օրերն ալ
գարձեալ իր տունը ժամը 5 էն մին.
չև 8ը հի անդ պիտի ընդունի :

Գ ՈՐԾ Ն Ա Կ Ա Ն

ՏՕՄԱՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐԶԵԻ ԻՐ Կ Ա Տ Ո Ւ Մ Ա Ր
ՈՐ ՊԱՐՈՒՆ Ա Կ Է
Փոխանակադրի , հաշուեցուցի , բեռ.
նագրի , վարկադրի , հաշուեթացի
և այլոց ձևեր և օրինակներ :

Ի ՊԵՏՍ

Վարժարանաց և վաճառականաց

Ի

Ն. ՏԻԶԷՆՃԵԱՆԷ

Տպագրեալ արդիամբ և ծախելը
Մ. Տեղրան էֆ. Պարակէօյեանի :
Կեդրոնատեղին է Պօլիս Մէր.
ճան շարը թիւ 35 Սրապեան Պաղ.
տասար աղայի գրատունը : Բերոց
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրադատուաց քով :

Գին կազմեալ օրինակին երեք
քառորդ մէճիւտ :

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԼԻՂԷՆՃԵԱՆԷ